

Vlaams
Parlement

ingediend op **1922** (2018-2019) – Nr. 2
3 april 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid
uitgebracht door Willy Segers en Kurt De Loor

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met
het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018
tussen de Vlaamse Gemeenschap,
de Franse Gemeenschapscommissie
en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject
voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad

Samenstelling van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid:

Voorzitter: Mercedes Van Volcem.

Vaste leden:

Sofie Joosen, Bert Maertens, Marius Meremans, Willy Segers, Nadia Sminate, Peter Wouters;
Bart Dochy, Michel Doomst, Maurice Helsen, Ward Kennes;
Marnic De Meulemeester, Mercedes Van Volcem;
Kurt De Loor, Els Robeyns;
Ingrid Pira.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Paul Cordy, Andries Gryffroy, Lies Jans, Kris Van Dijck, Karim Van Overmeire;
Jan Durnez, Martine Fournier, Katrien Partyka, Joris Poschet;
Bart Somers, Bart Tommelein;
Jan Bertels, Yasmine Kherbache;
Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Chris Janssens;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1922 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid behandelde op 2 april 2019 het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad.

1. Toelichting door Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

1.1. Situering

Minister *Liesbeth Homans* stelt dat de Vlaamse Gemeenschap reeds lange tijd investeert in inburgering in Brussel. Het aanbod is zeer succesvol gebleken. Van 2016 tot 2018 werden er in totaal bijna 10.000 trajecten opgestart. Het grote nadeel echter is dat dit een vrijwillig aanbod was. De Vlaamse Gemeenschap is immers niet bevoegd om in Brussel verplichtingen op te leggen ten aanzien van personen.

Bij aanvang van deze regeerperiode gaven zowel de Vlaamse als de Brusselse Regering aan dat ze ook in Brussel een verplicht inburgeringstraject wensten in te voeren. Enkel de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is echter bevoegd om in Brussel een inburgeringsplicht op te leggen aan nieuwkomers. Daarvoor heeft de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie reeds een ordonnantie goedgekeurd.

Maar het zijn in de eerste plaats de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie die instaan voor het aanbod. Daarom is dit samenwerkingsakkoord noodzakelijk. Het moet ervoor zorgen dat nieuwkomers in het kader van hun inburgeringsplicht een inburgeringstraject kunnen volgen bij de Vlaamse Gemeenschap of de Franse Gemeenschapscommissie.

1.2. Inhoud van het samenwerkingsakkoord

De *minister* stelt dat er zowel op ambtelijk vlak als interkabinettair veel overleg werd gepleegd. Gelet op de ingewikkelde institutionele structuur van Brussel was dit niet altijd evident. Mede dankzij de Brusselse minister Pascal Smet werd echter een doorbraak gerealiseerd.

Inzake procedure zal een nieuwkomer zich moeten wenden tot een inrichter die erkend wordt door een van de volgende partijen. Aan Vlaamse zijde is dit het Agentschap Integratie en Inburgering. Aan Franstalige zijde gaat het over de Bureaux d'Accueil pour Primo-Arrivants (Bapa), dit zijn de Franstalige onthaalbureaus. Ook de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie kan een aanbod inrichten, maar enkel na overleg met de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschapscommissie. Voorlopig doen ze dit niet. Een nieuwkomer ontvangt een eerste attest zodra hij zich aanmeldt en een tweede attest zodra hij het traject regelmatig heeft afgerond.

De taallessen worden aangeboden op tenminste niveau A2 en voor analfabeten en anders gealfabetiseerden op tenminste niveau A1 voor mondelinge vaardigheden.

De Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie voorzien elk minimum vierduizend trajecten. Als er meer trajecten nodig zijn, zitten de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie samen en worden de nodige maatregelen genomen.

Opvolging gebeurt door een stuurgroep met vertegenwoordigers van de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (minstens jaarlijkse bijeenkomst). Na vier jaar volgt een globale evaluatie.

1.3. Verdere stappen

Vanaf 2020 zal het samenwerkingsakkoord in werking treden. Inmiddels werken de verschillende uitvoeringspartners (Agentschap Integratie en Inburgering, de Franstalige onthaalbureaus en de Brusselse gemeenten) ook aan een concreet afsprakenkader. Dit afsprakenkader moet zorgen voor een vlotte uitvoering op het terrein.

2. Bespreking

Willy Segers noemt de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord een historisch moment, aangezien men al zo lang wacht op een regeling inzake verplichte inburgering in Brussel. Het is dus een goede zaak dat de inburgering voortaan ook in Brussel verplicht en gestructureerd zal verlopen. In de Brusselse regio komen immers heel veel nieuwkomers aan. N-VA zal dit ontwerp van decreet dan ook met overtuiging goedkeuren.

Yasmine Kherbache vindt het een goede zaak dat de verplichte inburgering nu ook in Brussel wordt geïmplementeerd. Haar fractie is daarvan altijd een voorstander geweest. De totstandkoming was vrij ingewikkeld gelet op de complexiteit van de Brusselse instellingen.

Het is belangrijk dat de inburgeringsverplichting op het terrein meteen goed wordt geïmplementeerd en dat het nodige aanbod wordt voorzien. In het samenwerkingsakkoord gaat men uit van minstens vierduizend trajecten. Vraag is nu wat men de facto voorziet aan trajecten om aan de vraag tegemoet te komen. In 2017 waren er bijvoorbeeld 3125 vrijwillige trajecten. Maar in Brussel is er ook een grote toestroom aan nieuwkomers. Heeft de minister zicht op de doelgroep die zich zal moeten inburgeren? Dit is belangrijk om daartegenover de nodige trajecten en budgetten te voorzien.

Michel Doomst vindt dat er een sterke stap vooruitgezet wordt met dit samenwerkingsakkoord. Hij verwijst naar artikel 5 van het samenwerkingsakkoord waarin wordt gesteld dat de inrichter een attest van aanmelding uitreikt. Kan de Franse Gemeenschap al in een dergelijk attest voorzien? De spreker heeft vernomen dat dit niet georganiseerd geraakt in de Franse Gemeenschap. Alle Brusselse gemeenten zouden de nodige onderrichtingen krijgen wat het omgaan met de attesten betreft. Hebben de gemeenten die onderrichtingen al ontvangen? Boven de vierduizend trajecten zou men de noodzakelijke maatregelen nemen om aan de vraag tegemoet te komen. Gaat het hierbij over de financiële middelen om het nodige aanbod waar te kunnen maken?

Minister *Liesbeth Homans* zegt dat de Franse Gemeenschap beloofd heeft een aanmeldingsattest te zullen opmaken en men is hiermee ook bezig. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zal een omzendbrief met de nodige onderrichtingen rondsturen naar de negentien Brusselse gemeenten.

Wat de aantallen betreft, geeft de minister aan dat er in 2018 3146 eerste inburgeringscontracten werden ondertekend in Brussel. Daaronder zaten ongetwijfeld ook mensen die sowieso verplicht geweest zouden zijn als de verplichting toen reeds van kracht was geweest. Waarom is dat belangrijk? Het is enerzijds niet zo dat er een optelsom moet worden gemaakt van de vroegere vrijwillige trajecten en daarbij nog eens vierduizend verplichte trajecten. Het

hoge aantal vrijwillige trajecten had anderzijds te maken met het feit dat de Vlaamse Gemeenschap lange tijd de enige aanbieder was in Brussel. Pas sinds kort heeft ook de Franse Gemeenschap daar een aanbod ingericht.

Er is in het samenwerkingsakkoord sprake van minimaal vierduizend trajecten maar dat gaat enkel over de verplichte trajecten. Men zal ook blijven inzetten op vrijwillige trajecten. Het is immers belangrijk dat mensen die vrijwillig willen instappen niet uit de boot vallen. De extra kostprijs van de vierduizend verplichte trajecten wordt geschat op 4 miljoen euro. Er werd een afsprakennota opgesteld bij de goedkeuring van dit ontwerp van decreet waardoor de nodige middelen zullen worden voorzien bij de opmaak van de begroting 2020.

Yasmine Kherbache is blij om te horen dat men de ambitie heeft om ook in Brussel nieuwkomers zoveel mogelijk naar het Nederlandstalige aanbod toe te leiden. Het is beter om nieuwkomers zo snel mogelijk Nederlands te laten leren en een maatschappelijke oriëntatie mee te geven. Men moet hier zo voluntaristisch mogelijk mee omspringen en niet de klassieke (80-20) weegschaal tussen Franstaligen en Nederlandstaligen in Brussel hanteren.

Minister *Liesbeth Homans* zegt nog dat er extra middelen zullen moeten worden vrijgemaakt als blijkt dat het Vlaamse aanbod veel aantrekkelijker is dan het Franstalige. Ook is het de bedoeling om actief promotie te voeren voor het aanbod dat vanuit de Vlaamse Gemeenschap in Brussel wordt voorzien.

3. Stemming

De artikelen 1 en 2 en het geheel van het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 20 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met betrekking tot het verplicht inburgeringstraject voor de nieuwkomers in Brussel-Hoofdstad, worden aangenomen met 11 stemmen.

Mercedes VAN VOLCEM,
voorzitter

Willy SEGERS
Kurt DE LOOR,
verslaggevers